С Т А Н О В И Щ Е

от проф. д-р Евгения Ковачева, УниБИТ

за придобиване на образователната и научна степен **доктор** в

Научна област: 3. Социални, стопански и правни науки

професионално направление 3.6. Право, област на висше образование

Научна специалност: Международно право и международни отношения

заповед № : РД-09-68/25.09.2025 г. на Директора на Института за държавата и правото при Българската академия на науките

с дисертационен труд на тема:

РЕГЛАМЕНТАЦИЯ НА КИБЕРСИГУРНОСТТА В ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ – ПРОБЛЕМИ И ПЕРСПЕКТИВИ

представен от Маргарита Евгениева Ойсолова,

с научен ръководител: проф. д-р Ирена Илиева

I. Оценка на качествата на дисертационния текст

Представената тема е от изключително важно значение за регулацията в епохата на дигиталната трансформация. От 30 години животът ни има две страни реалния и *в мрежата*. През последните повече от 10 години се засили нуждата от познаване на негативната страна *на мрежата* и възможността да се предпазваме от нежелани ситуации чийто резултат са сривове: психически, материални и финансови. *Предпазването* не винаги е достатъчно и са нужни регулации, които да ни защитават като потребители.

В настоящата работа са разгледани и представени обстойно множество стратегически документи, регламенти и директиви. Направена е хронология на правната документация. Заключението на работата е много задълбочен анализ. Липсва нагледно представяне

II. **Приноси на дисертационното изследване**

Докторанта Маргарита Ойсолова обстойно представя своите приноси, които бих подредила по-компактно по следния начин:

Теоретични приноси:

Цялостно проучване, предаване на съдържанието в синтезиран вид и анализ на релевантното вторично право на Европейския съюз по отношение на киберсигурността:

Анализирани са всички източници - регламенти, директиви, стратегии на ЕС

Съпоставка между стратегиите за киберсигурност на ЕС от 2013 година и от 2020 година

Разгледани са регламенти и директиви относно:

- електронна идентификация и удостоверителни услуги (eIDAS).
- защитата на физическите лица във връзка с обработването на личните данни
- относно сътрудничеството между националните органи, отговорни за прилагането на законодателството за защита на потребителите

Анализ на правната уредба на атаките срещу информационните системи

Анализ на изисквания за достъпност на уебсайтовете и мобилните приложения на организациите от обществения сектор

Научно- приложни

Изведени са предложения de lege ferenda за изменение и усъвършенстване на нормативната уредба на Европейския съюз в областта на киберсигурността:

1. Актуализиране на правната рамка спрямо новите технологии
2. Ограничаване на нееднаквото прилагане в държавите-членки
3. Преодоляване на правната несигурност
4. Повишаване на ефективността на санкциите
5. Укрепване на административния и експертен капацитет
6. Засилване на международното сътрудничество
7. Повишаване на дигиталната грамотност и обществената осведоменост

III. **Данни за кандидата**

Докторантът Ойсолова има професионален правен опит от 17 години и от 7 в сферата на киберсигурността.

Стремежът й да се развива в интердисциплинарна сфера се забелязва от дипломните, курсовете и участието й в семинари и конференции, които има от 2009 до сега – над 20.

IV. **Обща характеристика на постиженията и научните трудове на кандидата**

Представените материали покриват минималните национални изисквания и Дисертационният труд е разположен на 252 страници, 121 източника, (с 6 стратегии, 8 регламента, 11 директиви)и 1 приложение. Представени са три публикации публикувани по темата.

Авторефератът покрива изцяло дисертационния труд.

V. **Бележки и препоръки**

В представената работа има само три изображения, които трябва по-точно да се опишат, защото не са авторски. Извършеният задълбочен анализ може да се представи и графично и със сравнителни таблици за по-голяма яснота и да може да бъде използван в практиката от страните в процеса на киберсируността, които се нуждаят да познават правните документи. Липсата на графично представяне го отдавам на професионална специфика.

Библиографската справка на интернет източниците е добре да се прецизира

VI. **Лични впечатления за кандидата**

Не познавам лично Маргарита Евгениева Ойсолова. Впечатленията ми са само от представени артефакти.

VII. **Заключение**

Направените коментари и забележки не омаловажават постигнатото от докторант Маргарита Евгениева Ойсолова.

Препоръчвам на научното жури да предложи на компетентния орган по избора на Института за държавата и правото при Българската академия на науките да присъди на Маргарита Евгениева Ойсолова образователната и научна степен „доктор“ в Научна област: 3. Социални, стопански и правни науки и професионално направление 3.6. Право, област на висше образование.

Изготвил становището:

O P I N I O N

by Prof. Eugenia Kovatcheva, PhD,

University of Library Studies and Information Technologies

on the acquisition of the educational and scientific degree of Doctor of Philosophy in

Scientific field: 3. Social, economic and legal sciences

professional field 3.6. Law, a field of higher education

Scientific speciality: International law and international relations

order No.: RD-09-68/25.09.2025 of the Director of the Institute of State and Law at the Bulgarian Academy of Sciences

with a dissertation on the topic:

CYBERSECURITY REGULATION IN THE EUROPEAN UNION – PROBLEMS AND PROSPECTS

presented by Margarita Evgenieva Oysolova,

with scientific supervisor: Prof. Irena Ilieva, PhD

I. Assessment of the qualities of the dissertation text

The presented topic is of extremely important importance for regulation in the era of digital transformation. For 30 years, our life has had two sides, the real one and the network. Over the past 10 years, the need to know the negative side of the network and the ability to protect ourselves from unwanted situations that result in breakdowns: mental, material and financial has increased. Protection is not always enough and regulations are needed to protect us as consumers.

In this work, a large number of strategic documents, regulations and directives have been examined and presented in detail. A chronology of legal documentation has been made. The conclusion of the work is a very in-depth analysis. There is no visual presentation

II. Contributions of the dissertation research

Doctoral student Margarita Oysolova comprehensively presents her contributions, which I would arrange more compactly as follows:

Theoretical contributions:

Comprehensive study, transmission of the content in a synthesized form and analysis of the relevant secondary law of the European Union regarding cybersecurity:

All sources have been analyzed - regulations, directives, EU strategies

Comparison between the EU cybersecurity strategies from 2013 and 2020

Regulations and directives have been examined regarding:

- electronic identification and authentication services (eIDAS).
- protection of individuals with regard to the processing of personal data
- on cooperation between national authorities responsible for the implementation of consumer protection legislation

Analysis of the legal framework of attacks against information systems

Analysis of accessibility requirements for websites and mobile applications of public sector organisations

Scientific and applied

De lege ferenda proposals have been made to amend and improve the regulatory framework of the European Union in the field of cybersecurity:

1. Updating the legal framework in relation to new technologies
2. Limiting uneven application in the Member States
3. Overcoming legal uncertainty
4. Increasing the effectiveness of sanctions
5. Strengthening administrative and expert capacity
6. Strengthening international cooperation
7. Increasing digital literacy and public awareness

III. Candidate data

Doctoral student Oysolova has 17 years of professional legal experience and 7 in the field of cybersecurity.

Her desire to develop in an interdisciplinary field is evident from her diplomas, courses and participation in seminars and conferences, which she has had since 2009 - over 20.

IV. General characteristics of the candidate's achievements and scientific works

The presented materials meet the minimum national requirements, and the dissertation comprises 252 pages, 121 sources (6 strategies, 8 regulations, 11 directives), and 1 appendix. Three publications on the topic are presented.

The abstract covers the entire dissertation.

V. Notes and recommendations

In the presented work, there are only three images that need to be described more precisely, because they are not the author's. The in-depth analysis performed can be presented graphically and with comparative tables for greater clarity and can be used in practice by the parties in the cyber security process who need to know the legal documents. I attribute the lack of graphic representation to professional specificity.

The bibliographic reference of the Internet sources should be more precise

VI. Personal impressions of the candidate

I do not know Margarita Evgenieva Oysolova personally. My impressions are only from the presented artefacts.

VII. Conclusion

The comments and remarks made do not belittle the achievements of doctoral student Margarita Evgenieva Oysolova.

I recommend that the scientific jury propose to the competent body for the selection of the Institute of State and Law at the Bulgarian Academy of Sciences to award Margarita Evgenieva Oysolova the educational and scientific degree "doctor" in the Scientific field: 3. Social, economic and legal sciences and professional field 3.6. Law, field of higher education.

Prepared by: